

VODOVOD - KANALIZACIJA
JAVNO PODJETJE, d.o.o.

Kaj morate vedeti o malih
komunalnih čistilnih napravah?

Kje lahko preverim, ali živim na območju, ki je opremljeno z javno kanalizacijo?

4

Kakšno malo komunalno čistilno napravo lahko vgradite?

8

Prednosti in slabosti malih komunalnih čistilnih naprav

11

Dokumenti pri izgradnji malih komunalnih čistilnih naprav

12

Priporočila za ravnanje z malimi komunalnimi čistilnimi napravami

15

Na območjih brez javnega kanalizacijskega omrežja morajo lastniki hiš za odvajanje odpadnih voda iz gospodinjstev poskrbeti sami.

Najkasneje do 31. decembra 2017 morajo vsi lastniki hiš na območjih, kjer ni javne kanalizacije in ta tudi ni predvidena, urediti lastno MALO KOMUNALNO ČISTILNO NAPRAVO (MKČN).

Za območja na vodovarstvenih področjih je ta rok do 31.12.2015.

Od tega datuma dalje se bodo za čiščenje odpadnih voda lahko uporabljale le male komunalne čistilne naprave in ne več greznice.

Lastniki **novogradenj** na območjih, kjer ni javne kanalizacije in kjer tudi ni predvidena, morajo že zdaj urediti malo komunalno čistilno napravo, po decembru 2017 pa jih bodo morali urediti tudi ostali na območjih brez javnega kanalizacijskega omrežja.

Kje lahko preverim, ali živim na območju, ki je opremljeno z javno kanalizacijo?

1

KORAK

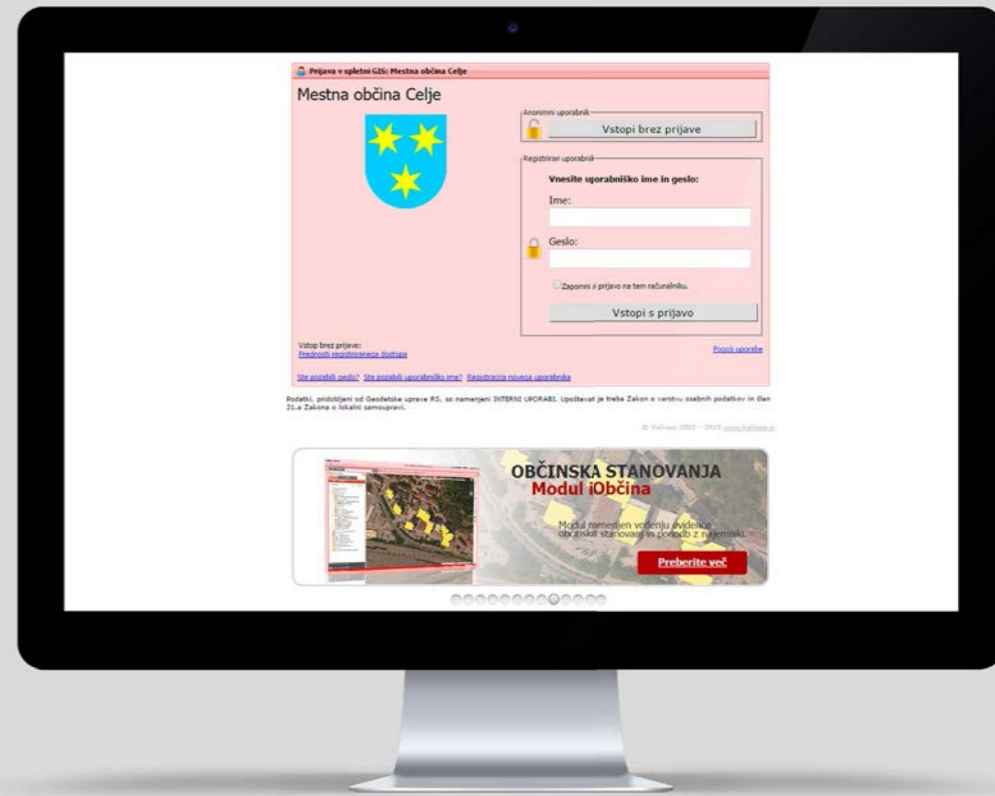
Na spletnem naslovu <http://info.iobcina.si/iobcina3/> vstopite v iObcino:

2

KORAK

Ko izberete občino, ki vas zanima, vstopite brez prijave ali z njo:

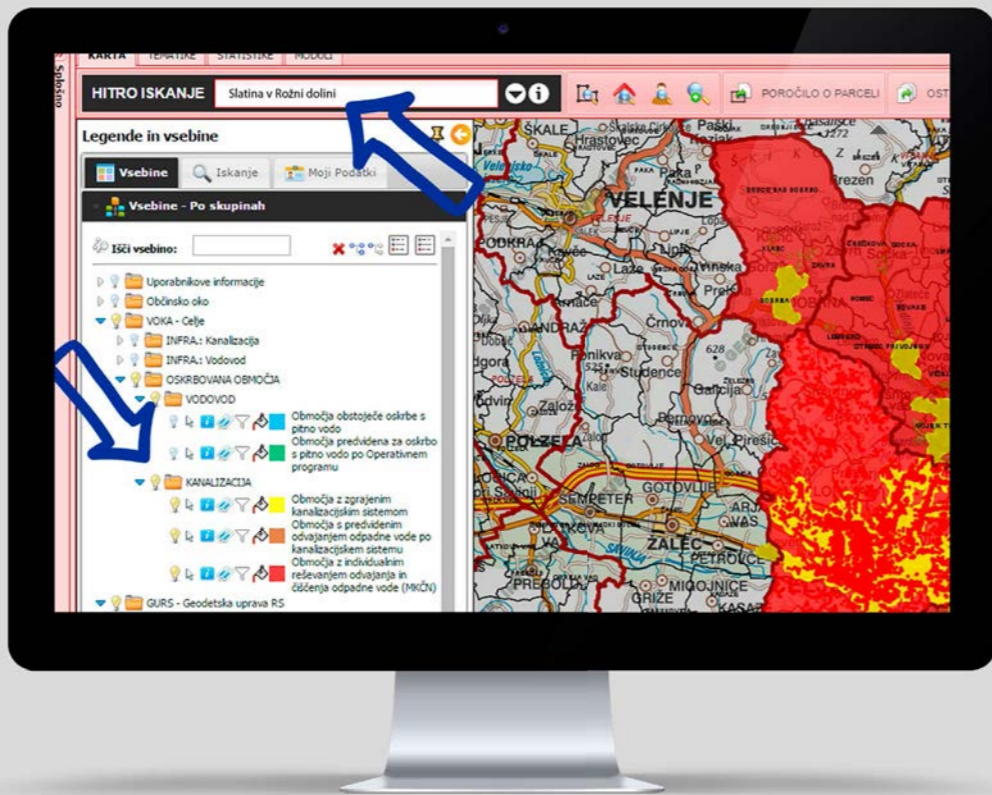

3

KORAK

V LEGENDAH IN VSEBINAH izberete OSKRBOVANA OBMOČJA in aktivirate (prižgete "žarnice") pri KANALIZACIJI. V okence za hitro iskanje vpišete naslov objekta.

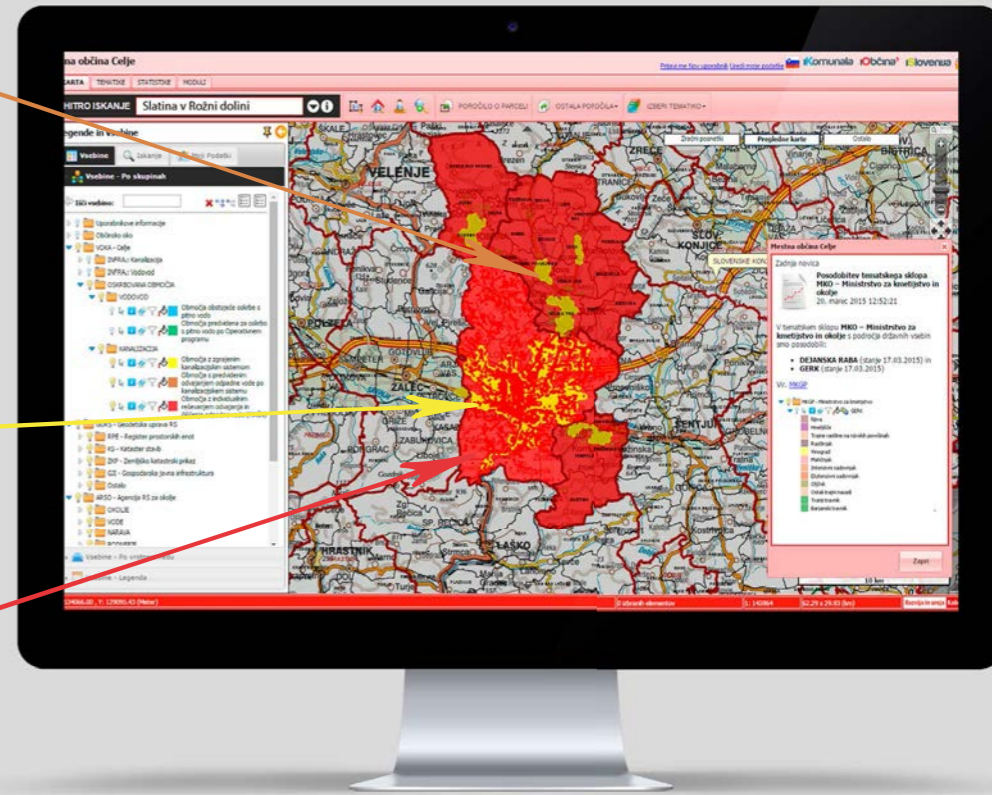

4

Z **rjavo barvo** se obarva območje s predvidenim odvajanjem odpadne vode po kanalizacijskem sistemu. Za ta območja velja, da do izgradnje kanalizacijskega sistema ni potrebno vgraditi male komunalne čistilne naprave (tudi če kanalizacija do konca 2017 še vedno ne bo zgrajena).

Z **rumeno barvo** se obarva območje z izgrajenim kanalizacijskim sistemom, kjer je obvezna priključitev na javno kanalizacijo (tudi v primeru, če je potrebno prečrpavanje).

Če vaš objekt leži na **rdečem območju**, je potrebno do konca 2017 vgraditi malo komunalno čistilno napravo.

Kakšno malo komunalno čistilno napravo lahko vgradite?

Za potrebe čiščenja odpadne vode iz gospodinjstev lahko vgradite:

- rastlinsko čistilno napravo ali

- tipsko čistilno napravo

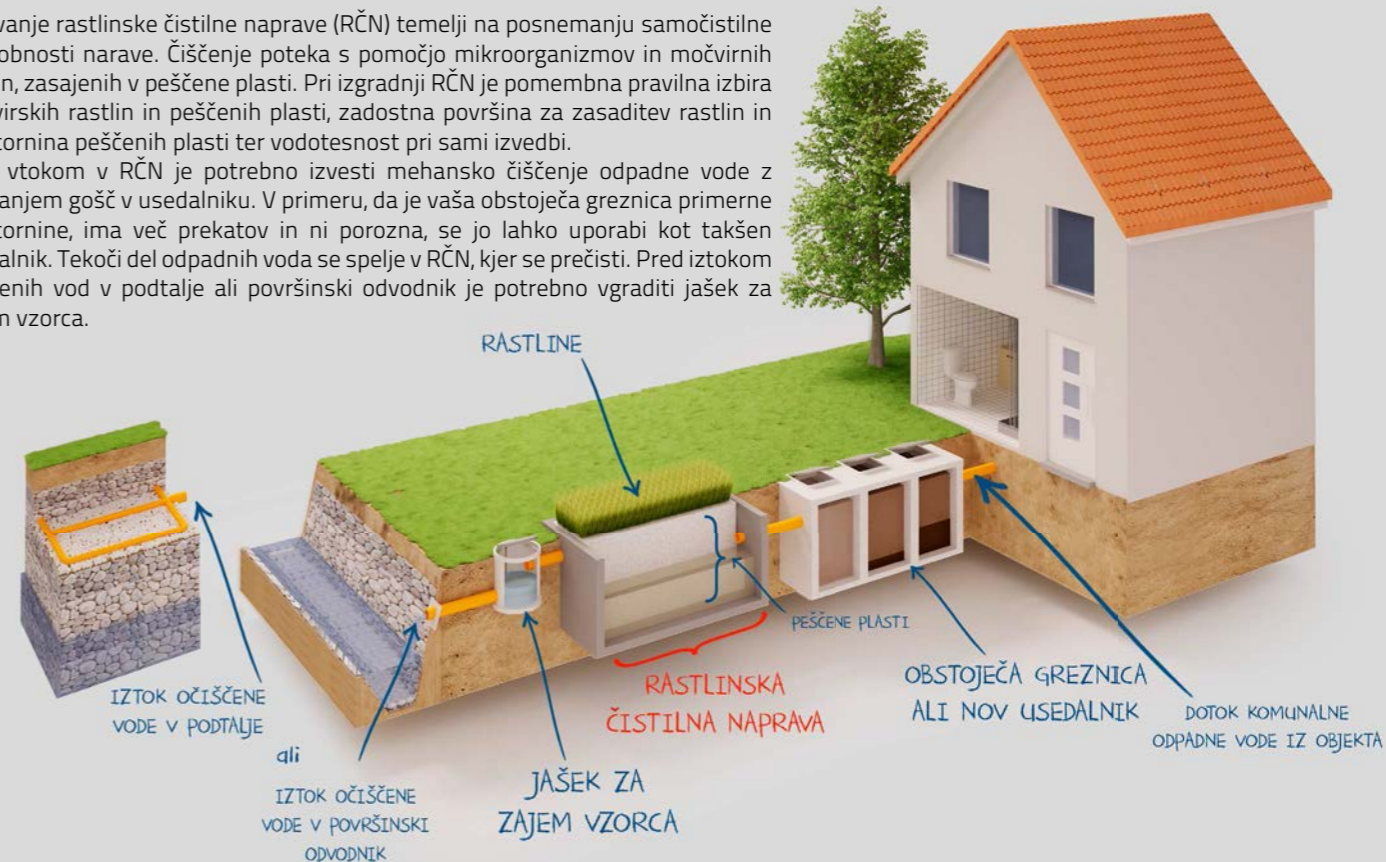

- Mala komunalna čistilna naprava z zmogljivostjo čiščenja do 50 PE kot gradbeni proizvod mora imeti Izjavo o lastnostih, da ustreza standardom od SIST EN 12566-1 do SIST EN 12566-5.

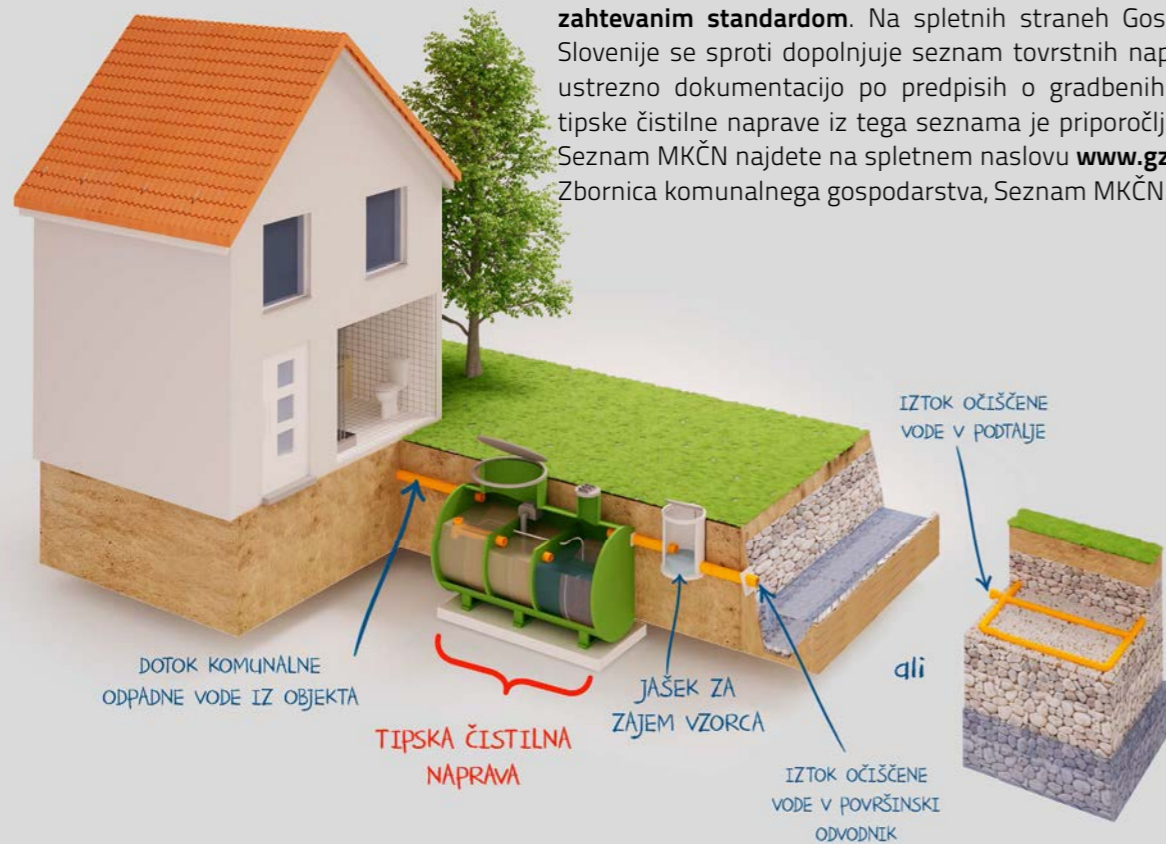
PE - populacijski ekvivalent, enota za obremenjevanje voda; 1 PE = 1 oseba

Rastlinska čistilna naprava

Delovanje rastlinske čistilne naprave (RČN) temelji na posnemanju samočistilne sposobnosti narave. Čiščenje poteka s pomočjo mikroorganizmov in močvirnih rastlin, zasajenih v peščenih plasti. Pri izgradnji RČN je pomembna pravilna izbira močvirskih rastlin in peščenih plasti, zadostna površina za zasaditev rastlin in prostornina peščenih plasti ter vodotesnost pri sami izvedbi. Pred vtokom v RČN je potrebno izvesti mehansko čiščenje odpadne vode z usedanjem gošč v usedalniku. V primeru, da je vaša obstoječa greznica primerne prostornine, ima več prekatov in ni porozna, se jo lahko uporabi kot takšen usedalnik. Tekoči del odpadnih voda se spelje v RČN, kjer se prečisti. Pred iztokom očiščenih vod v podtalje ali površinski odvodnik je potrebno vgraditi jašek za zajem vzorca.

Tipska čistilna naprava

Ponudba tipskih čistilnih naprav za odpadne vode iz gospodinjstev je velika, za uporabnika pa je najpomembnejše, da izbere napravo, ki **ustreza zahtevanim standardom**. Na spletnih straneh Gospodarske zbornice Slovenije se sproti dopolnjuje seznam tovrstnih naprav, opremljenih z ustrezno dokumentacijo po predpisih o gradbenih proizvodih. Izbira tipske čistilne naprave iz tega seznama je priporočljiva, ni pa obvezna. Seznam MKČN najdete na spletnem naslovu www.gzs.si, pod zavihkom Zbornica komunalnega gospodarstva, Seznam MKČN.

Pred iztokom v okolje je nujna vgradnja jaška za zajem vzorca.

TIPSKA ČISTILNA NAPRAVA

- zavzame manj prostora, lahko je celo pod povoznimi površinami
- manjša količina blata
- ni potrebna izdelava prvih meritev

- zahteva stalen dotok vode (težave pri občasno naseljenih objektih)
- praviloma potrebuje električno energijo
- potrebna redna kontrola delovanja strojne opreme (kompresor, črpalka)
- višji obratovalni stroški
- višji vzdrževalni stroški (vzdrževanje vpihovalcev zraka in drugih mehanskostrojnih elementov)

Rastlinska ČN z novim usedalnikom

- ne potrebuje električne energije
- majhni obratovalni stroški
- primerna za nestalno naseljene objekte
- enostavno vzdrževanje

- zavzame nekoliko več prostora
- košnja, vzdrževanje rastlin
- strošek izdelave prvih meritev

Prednosti in slabosti malih komunalnih čistilnih naprav

RASTLINSKA ČISTILNA NAPRAVA

Rastlinska ČN z uporabo obstoječe greznice

- manjši strošek nakupa zaradi uporabe že obstoječe greznice, manj gradbenih del ob izgradnji
- ostale prednosti so enake kot pri RČN z novim usedalnikom

- zahtevana vodotesnost in zadostna prostornina obstoječe greznice
- ostale slabosti so enake kot pri RČN z novim usedalnikom

Dokumenti pri izgradnji MKČN

Tehnična dokumentacija, ki mora biti priložena vsaki mali komunalni čistilni napravi, mora vključevati Izjavo o lastnostih, v kateri so navedeni podatki o proizvajalcu, opis izdelka in standardov ter podatki o učinku čiščenja. Dokumentacija mora vključevati še navodila za vgradnjo naprave, obratovanje in njeno vzdrževanje. V nadaljevanju so opisani postopki, ki jih morate izpolniti, potem ko ste vgradili ustrezno MKČN.

Evidentiranje MKČN

Ko boste vgradili ustrezno tipsko čistilno napravo oz. uredili rastlinsko čistilno napravo, je naslednji korak oddaja Vloge za izdelavo ocene obratovanja MKČN. Oddati jo morate izvajalcu gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode – Vodovod – kanalizacija, d.o.o., Lava 2a, Celje. K vlogi morate priložiti:

- **kopijo tehnične dokumentacije MKČN,**
- **Izjavo o lastnostih (za tipsko čistilno napravo) ali prve meritve emisije snovi pri odvajanju odpadne vode (za rastlinske čistilne naprave),**
- **Vodno soglasje,** ki ga izda Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje, Oddelek območja Savinje, Mariborska c. 88, Celje.

a. Prva ocena obratovanja MKČN / Poročilo o prvih meritvah za MKČN

Na podlagi oddane dokumentacije bo izvajalec javne službe po zagonu vaše čistilne naprave med tretjim in devetim mesecem njenega obratovanja izdelal Oceno obratovanja za tipsko čistilno napravo oziroma izdelal Poročilo o prvih meritvah za MKČN, če boste vgradili rastlinsko čistilno napravo.

b. Redne ocene obratovanja MKČN

Izvajalec javne službe bo na vsaka tri leta ponovil izvedbo Ocene obratovanja MKČN za vašo bodisi tipsko čistilno napravo bodisi rastlinsko čistilno napravo.

Storitev izvedbe **Ocene obratovanja MKČN** se ne zaračuna posebej, saj je **že vključena** v mesečni obračun storitev, povezanih z greznicami in MKČN.

Tabela: Obveznosti uporabnika MKČN po uredbi

pogostost meritev	tipska čistilna naprava	rastlinska čistilna naprava
prvo leto	Ocena obratovanja MKČN	Poročilo o prvih meritvah za MKČN
vsake tretje leto	Ocena obratovanja MKČN	Ocena obratovanja MKČN

MKČN se šteje za ustrezno evidentirano pri izvajalcu gospodarske javne službe, ko uporabnik pridobi:

- a) Oceno obratovanja MKČN za tipsko čistilno napravo oziroma
- b) »Poročilo o prvih meritvah za MKČN« za rastlinsko čistilno napravo.

Na podlagi pozitivne Ocene obratovanja MKČN oz. pozitivnih prvih meritev se vam zniža okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda za 90 % (Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, Ur. l. RS, št. 80/12).

Praznjenje blata iz male komunalne čistilne naprave

Prevzem blata iz male komunalne čistilne naprave in njegovo obdelavo na čistilni napravi zagotavlja na vašem območju enkrat na leto izvajalec gospodarske javne službe skladno z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode. Storitve se ne zaračuna dodatno, ker je že vključena v mesečni obračun storitev, povezanih z greznicami in MKČN.

POMEMBNO:

Pomembno je, da po praznjenju ostane v mali komunalni čistilni napravi nekaj blata.

Shranjevanje dokumentov

Uporabnik mora v celotnem obdobju obratovanja male komunalne čistilne naprave hraniti:

- tehnično dokumentacijo in navodila proizvajalca male komunalne čistilne naprave,
- dokumentacijo o opravljenih delih na mali komunalni čistilni napravi,
- podatke o ravnanju z blatom in
- podatke o izrednih dogodkih, ki nastanejo med obratovanjem zaradi drugačne sestave odpadne vode, okvar ali drugih prekinitev obratovanja male komunalne čistilne naprave in podobnih razlogov, ter času trajanja.

Priporočila za ravnanje z malimi komunalnimi čistilnimi napravami

Vaša mala komunalna čistilna naprava bo dobro delovala, če boste zanjo primerno skrbeli. V napravi se odvijajo biološki procesi, v katerih sodelujejo mikroorganizmi. Da bi jim zagotovili optimalne pogoje, dobro premislite, kaj spuščate v umivalnike, straniščne školjke in ostale kanalizacijske odtoke. Pri uporabi male komunalne čistilne naprave je preprosto povedano potrebna **večja pazljivost** kot pri uporabi greznic, zato smo pripravili nekaj uporabnih nasvetov, ki jih morate upoštevati, če se želite izogniti težavam pri delovanju naprave:

Čistila za odstranjevanje vodnega kamna uporabljajte v količinah, ki so predpisane za trdoto vode v vašem okolišu.

Čistilna in dezinfekcijska sredstva uporabljajte raje pogosteje v manjših količinah kot pa redkeje v večji količini. Takšen način uporabe čistilnih sredstev bo omogočil bakterijam, da se bodo navadile na vrsto in koncentracijo uporabljenih čistilnih sredstev. Dnevna količina čistilnih sredstev naj bo čim manjša.

Pranje perila **razporedite čez več dni in čez noč**. Priporočamo največ 1 do 2 pranja na dan.

Uporabljajte **isto vrsto pralnih in čistilnih sredstev** – bakterije bodo učinkovale učinkoviteje s snovmi, ki jih že poznajo. Uporabljajte čistila, ki ne vsebujejo nevarnih kemikalij.

Če je le mogoče, raje uporabljajte **tekoča pralna sredstva in čistila**, ker se lažje raztopijo.

V odtoke **NE ODVRZITE** snovi, ki se ne morejo hitro razgraditi – papirnatih brisač, tamponov, vložkov, kondomov, plen, bombažne vate, palčk za ušesa, cigaretne ogorkov, ostankov hrane ...

V odtoke **NE VLIVAJTE** strupenih snovi – kisline, razredčil, vnetljivih snovi, pripravkov za gojenje rastlin, motornega in drugih olj, barv ...

Zmanjšajte na najmanjšo možno mero izlivanje odpadnih maščob iz gospodinjstva (olje, mast). Maščobe preprečijo dostop zraka do koristnih bakterij in povzročijo propad aktivnega blata.

VODOVOD - KANALIZACIJA
JAVNO PODJETJE, d.o.o.

Vodovod – kanalizacija, d.o.o.
Lava 2a, 3000 Celje
Izdajatelj: Vodovod–kanalizacija, d.o.o., Celje
Besedilo: Tanja Čerič (VO-KA, Celje), Helena Kojnik (PR)
Oblikovanje: Kreativni Laboratorij, d.o.o. (CreativeLab.si)
Tisk: Cetus
Naklada: 7000 izvodov
Celje, 2015